

SLOVENSKI NAROD.

Na vsak dan zvečer, izjemi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 3 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem doma za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 3 K. Kdor hodi sam po ulici, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanke plačuje se od petorastopne peti-vrate po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vagovo ulico št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo a novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

SLOVENSKI NAROD

Velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90

Pošiljanje na dom se računa za vse leto 2 K.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Glas iz naroda.

Klerikalci so s svojimi, tihotapsko pridobljenimi izjavami nekaterih, po svoji duševni omejenosti znanih klerikalnih županov — ki ne znajo drugače, kakor prikimavati svojim fajmoštrom — skušali vso javnost premotiti, češ, lejte kako „ljudstvo“ želi, da se uvede splošna in enaka volilna pravica. Izkazalo se je, da ljudstvo o teh peticih sploh ničesar ni vedelo, da obč. zastopi sploh nikjer niso govorili, in da so klerikalci uprizorili velik švindal.

Kakšno je v resnici narodovo mišljenje, se razvidi iz tega, da so ponehale tiste izjave, ki so jih podpisovali župani po župnikovem povelju, ne da bi bili prej vprašani obč. zastop. Še klerikalne občine se nečejo oglasiti.

Danes smo mi v položaju, priobčiti dokument, ki se tiče deželnozborškega vprašanja, dokument, v katerem se zrcali pravo narodovo mišljenje in ki radi tega zasluži občno pozornost.

Ta dokument, ki je bil kot peticija poslan na deželni zbor se glasi:

Št. 873.

Visoki deželni zbor!

Občinski zastop krajne občine Loški potok je v današnji seji (dne 29. t. m.), pri kateri je bilo navzočih 22 članov soglasno sprejel sledečo resolucijo:

„Občinski zastop z veseljem pozdravlja, da se je visoki deželni zbor čez dolgo časa vendar zopet sklical, da se rešijo nujne zadeve na korist našemu ljudstvu.

Blagor ljudstva zahteva, da državni in deželni zbor, kolikor mogoče podpira naše hiraajoče kmetijstvo, a ravno tako potrebno je, da se povzdigne naša industrija.

Zaradi tega je naša živa in odkritosrčna želja, da se strasti v deželnem zboru pomirijo in da se prične vendar enkrat stvarno in resno delovanje v blagor našemu ljudstvu.

Naša občina dobro pozna svoje lokalne potrebe, a se premalo peča z visoko politiko, da bi mogla umeti potrebo obstrukcije, bodisi v državnih ali v deželnih zborih.

S trditvijo, da naše ljudstvo zahteva splošno in enako volilno pravico in da se odvzame gospodarstvo občine možem, ki so danes stebri in vzdržujoči elementi občine, se slepi javnost in pači javno mnenje.

Ne dvomimo o tem, da pride enkrat do splošne in enake volilne pravice, a za sedaj imamo veliko nujnejših potreb.

Ljudstvu, posebno najnižjim slojem, je treba izobrazbe, pouka. Zaradi tega rabimo dobrih šol.

Pogoj dobrih šol so pa dobri učitelji. — Ako pa hočemo imeti dobre učitelje, ki bodo z vso vnemo delali za svoj poklic, jih moramo primerno plačati, da bodo zamogli dostojno živeti.

Vsled tega je naša želja, da se vprašanje o ureditvi učiteljskih plač čimprej reši. Ako hočemo zidati našemu ljudstvu boljše domovje, pričimo zidati pri tleh, postavimo mu dober temelj in ne delajmo najprvo strehe z volilno reformo.

Mi tedaj volilne reforme ne smatramo za nujno in obsojamo obstrukcijo, katera le preprečuje in zabranjuje vsako stvarno delovanje.

Vsled tega si usvoja zastop kmetške občine Loški potok, katera ima glavne dohodka iz gozdarstva, vse stranke visokega deželnega zbora nujno prositi, da naj opuste obstrukcijo in delajo za blagor vseh slojev našega ljudstva.

Županstvo Loški potok
27. septembra 1903.

Ivan Rus,
župan.

Ta izjava občinskega odbora je znamenje časa, je resen simptom in svarilen opomin klerikalni stranki. Ko bi vsaka občina povedala svoje mnenje tako možato in razumno, kakor občina Loški potok, bi se hitro spoznalo mišljenje naroda v deželi.

Ogrski državni zbor — Khuen zopet demisioniral.

Ogrska politika drvi naprej proti propadu ter potegne za seboj vse, kar se ji na pot postavi. Kriza se je vsled dogodkov v včerajšnji seji državnega zbora zelo poostрила. Grof Khuen, ki je hotel zagovarjati dr. Körberja, je ta posel tako slabo opravil, da se je moral sam umakniti. Khuen je postal žrtva Körberja! A, kar je najbolj značilno, vrgla ga je njegova lastna večina.

Na dnevnem redu je bila debata o vojaškem vprašanju. Poslanec Bakonyi je izjavil, da je naredba vojnega ministra, tretjeletnike pridržati v službi in prostovoljno se prijavljajoče asentirati, nezakonita; tudi je druga naredba proti budgetu, ker ni ničesar dovoljenega za prostovoljce. Zato je zahteval, naj se tretjeletniki s 1. oktobrom odpuste, uvrstitev enoletnih prostovoljcev preklicše, a prostovoljno se prijavljajočim novincem naj se vstop v armado prepove.

Posl. Krasznay je ostro prijel dr. Körberja, češ, da je začel posegati v ogrsko ustavo ter obrekovati Ogrske pred krono. Avstrija je postala premogočna, zato je brezpogojno potrebno, da se Ogrska v političnem in gospodarskem oziru popolnoma loči od Avstrije.

Posl. Eötvös je rekel, da tudi on za svojo osebo ne zaupa mnogo kraljevi besedi v chlopiškem armadnem povelju.

Grof Julij Andrassy je izjavil, da je kraljevo armadno povelje obudilo v celi deželi razburjenje in strah (Klici z leve: »In ogorčenje!«) Tudi večina je delila to razburjenje in ogorčenje ter je hotela pozvati zbornico, da sprejme sklep proti temu. Toda poznejše kraljeve izjave so dokazale, da bi bilo kaj takega nepotrebno.

Posl. Hock je zahteval, naj opozicija nadaljuje boj.

Ministrski predsednik Khuen-Hedervary je na široko razkladal, kako je zavzet za ogrsko ustavo in ogrske pravice. A ko bi bil moral zavrniti izjavo ministrskega predsednika dr. Körberja, je rekel, da smatra on Körberjeve izjave v armadnem vprašanju tako, da si hoče tudi za bodočnost zavarovati tisti vpliv, ki mu gre v imenu Avstrije in v smislu zakona, t. j. tisti vpliv, ki bi ga tudi on (Khuen) zahteval zase, ako bi v Avstriji nastale želje, ki bi se dotikale ogrskih interesov.

Po teh besedah je nastal v zbornici splošen nemir. Ne samo levičarji, temuč tudi liberalni poslanci so klicali Khuenu, naj Körberjeve izjave odločno zavrne.

Posl. Zboray: »Pogum, gospod ministrski predsednik, ne bojte se Körberja!« — Posl. Ivanka (liberalna stranka): »Ne izjavljajte, kar je Körber hotel reči, temuč zavrnite njegove izjave. V liberalni stranki smo v tem oziru sprejeli sklepe.« — Posl. Hock: »Ne gladite Körberja, temuč udarite!« — Posl. Barta: »Ne potrebujemo nikogar, ki brani avstrijsko ustavo!« Vse vprek so se slišali klici: »To je lepa izjava! Še opravičevali ste Körberja!«

Predsednik grof Apponyi, ki je s svojega sedeža napeto poslušal Khuenovo izjavo, je takoj, ko se je Khuen vsedel, zapustil svoje mesto ter dal predsedstvo Danielu, sam pa se posvetoval s svojimi zaupniki.

Posl. Pichler je izjavil, da izjava ministrskega predsednika ni zadovoljila zbornice. Körber je rekel, da ga je krona pooblastila, naj izpove, da se v vseh vojaških zadevah mora poslušati avstrijski svet in da se brez dovoljenja Avstrije ne bo ničesar zgodilo v vojaških zadevah. Splošno se je pričakovalo, da bo ministrski predsednik te izjave kratko zavrnil.

Posl. Kossuth je predlagal, naj bo danes zopet seja, da se otvori debata o Khuenovih besedah. Ta predlog je bil razun kakih 10 glasov z vsemi glasovi sprejet. Posl. Lengyel: »Tako je prav! Grof Khuen mora vreči tukaj v zbornici, sicer ne gre nikdar proč!« Med nepopisnim razburjenjem se je potem seja zaključila. Posebno skrajna levica je klicala: »Vlada nima večine! Vlada je padla! Ni se še zgodilo, da bi ogrsko ministristvo ostalo v zbornici v manjšini! Khuen je mrtev!«

Ob 5. popoldne je bil sklican ministrski svet. Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary je naznanil, da je zaradi dogodkov v zbornici naznanil cesarju brzojavno svojo demisijo.

Nastala je nova, huda zmeda. Ogrska stoji na pragu izvanrednih dogodkov.

Kako je na Bolgarskem?

(Pismo iz Sofije.)

Po celi kneževini vlada sedaj mir, toda ta mir se nam zdi kakor brezvetrije neposredno pred nevihto. Navidezno so se pa duhovi po-

LISTEK.

V megli.

Novela Leonid Andrejev.
(Dalje.)

»Tako.« Naočniki Sergeja Andrejiča so se močno zasvetili. »Da, to je strašno vprašanje. In jaz sem pričel moj sin, da je osoda celega kulturnega človeštva odvisna od tega vprašanja... dejanske... izumró cele generacije, da, cele dežele; telesne nerednosti z vso grozo blaznosti in onemoglosti... in končno neštete bolezni, ki uničujejo telo in dušo. Samo, vse to so posledice razuzdanosti. Ti si niti ne moreš misliti, Pavel, kako grozovite so te bolezni... Moj vseučiliški kolega — pozneje se je posvetil vojaško-juridični karijeri, — je zbolel, ko je bil v tretjem tečaju, in niti ne nevarne; navzlic temu pa ga je obšel tak strah, da se je polil s petrolejem in ožgal, da so ga le z največjo težavo rešili.«

»Ali še živi, papa?«

»Seveda še živi, a je grozno upačen... Tudi profesor Bernij na-

vaja v svoji temeljiti knjigi mnogo statističnih podatkov.«

Mirno sta se razgovarjala, kakor dva dobra znanca, ki sta prešla na kako posebno zanimivo temo. Na Pavlovem obrazu se je pojavil čuden izraz presenečenja in bojazni; Pavel je stavil vprašanja in semtertja zaklical ves začuden: »Ni mogoče, ali statistika v resnici ne laže?«

V njegovi znotranjosti pa je zavladala globoka mrtvaška tišina, kakor da bi ne bilo več živo srce v njegovih prsih, kakor da bi se ne pretakala več kri po njegovih žilah, ampak kakor da bi bilo celo njegovo telo sestavljeno zgolj iz jednega kosa starega, brezčutnega železa. Kar je sam pričakoval o groznem pomenu svoje bolezni in svojega slučaja, to so mu neusmiljeno potrjevale knjige, katerim je verjel, učene besede in mrtve, brezsrčne številke. Zdelo se mu je, kakor da bi ne govoril sam, ampak nek odrasel pame ten in učen človek, in v mirni brezstrastnosti njegovih besed je bilo nekaj fatalističnega, kar je uničevalo vse nade.

Sergej Andrejič je bil dobre

volje. Smejal se je, je izbiral elegantne besede, se lepo kretal, mahal zadovoljno z roko in vendar na pol čutil, da se je za resničnostjo njegovih besed skrivala grozna, očitna laž. Z napol pritajeno jezo je motril Pavla in poln hrepenenja želel, da bi se vendar mesto dobrega znanca s katerim se je dalo toli izborni govoriti, pojavil že tudi njegov sin. Hrepenel je, da bi slišal mesto te mirne, lažne zabave predbacivanja, da bi videl solze in jezo. Toda sin se mu je vedno izvil iz rok in ni imel nobenega vzroka, da bi se jezil, da bi vdaril z nogo ob tla ali da bi morda celo vdaril; vkljub vsemu trudu ni mogel na njem opaziti ničesar napačnega, ničesar nedostojnega.

»Karkoli mu povem, je zanj koristno, ker ga s tem svarim«, se je pomiril Sergej Andrejič; toda s polžljivo nestrpnostjo se je stegala njegova roka proti žepu, kjer je bila poleg petdesetaka v listnici spravljena ona zmečkana in zopet zavržena risba.

»Jaz ga bodem takoj naravnost vprašal in vse bo končano«, si je mislil.

V tem hipu pa je vstopila Pavlova mati, lepa, razkošna dama z istimi navinimi modrimi očmi, kakoršnje je imela Lilija. Vrnila se je pravkar s sprehoda in lica in nos so bila še rdeča od mraza.

»Strašno vreme,« je spregovorila. »Povsodi nepredorna megla, da se ničesar ne vidi. Jefim bi bil ob vogalu skoro nekega neznanega človeka povozil.«

»Torej 70 odstotkov si rekel?« je vprašal Pavel očeta.

»Da, 70 odstotkov... no, kako pa je pri Sokolovih?« je vprašal Sergej Andrejič svojo ženo.

»Kakor vedno, dolgočasijo se. Anička je bolehná. Jutri pridejo k nam. Anatol se je vrnil in te pozdravlja.«

Z zadovoljstvom je motrila navidezno vesele obraze in pobožala Pavlova lica; kakor vselej, je Pavel prijel njeno roko in jo poljubil. Svojo mater je ljubil, dokler je bila navzoča, čim pa je ni več videl, je docela pozabil nanjo. V takem razmerju je bila z vsemi svojimi sorodniki in znanci; ako bi bila umrla, bi se vsi jokali za njo in potem takoj

na njo pozabili, docela pozabili na njen krasen obraz in njeno ime. Tudi pisem ni dobivala od nikogar.

»Vidva sta se dobro zabavala,« je vprašala in smehljaje zrla na očeta in sina.

»To me veseli; grdo je, ako se oče in sin ne marata, kakor oči in sinovi v romanu Ivana Turgenjeva.«

»To provzroči megla,« sta oba smeje obenem odgovorila.

»Da, strašno vreme je to, kakor da bi vsi oblaki z neba hoteli zdrčati na zemljo. — Jaz sem rekla: Jefim, vozi počasneje; kakor ukazuje, milostljiva, mi je odvrnil in pogljal znova konje. — Kje pa je Lilija? Pokličite jo vendar k večerji. Gosпода moja, oči in sinovi, prosim k večerji, prosim v obednico.«

»Samo še trenotek, prideva takoj,« je zaprosil Sergej Andrejič.

»Pa je že vendar sedem.«

»Da, da, le daj donesti jedila. midva hodeva takoj prišla.«

Julija Petrovna je odšla, Sergej Andrejič pa je stopil korak naprej proti svojemu sinu. Nehote je tudi Pavel storil isto in vprašal čmerno: »Kaj pa je?« (Dalje prih.)

mirili, a pod pepelom še tli nepogašena iskra nezadovoljnosti in nejevolje in morda oni čas ni več daleč, da bo z elementarno silo buknila na dan in zrasla v vse uničujoči plamen.

Ne da se tajiti, da je bolgarski narod silno nezadovoljen s politiko vlade in s političnimi odnosi vobče. Naš narod ne ume upoštevati in uvaževati diplomatskih ozirov, s katerimi mora vlada računati in svoji zunanji politiki, posebno napram Turčiji. Narod vidi, kako silno trpe rodni bratje onkraj mej v Macedoniji pod turškim nasiljem, kako junaško se bore podjarmljeni sinovi bolgarski za zlato svobodo in za prostost svoje domovine, čuje se dan na dan o grozovitostih in nečlovečnostih, katere uganjajo brez kazni ljuti Turčini pred licem cele na svojo humaniteto toli ponosne Evrope z ubogo jim na milost in nemilost izročeno rajo, kaj čuda, ako potem narod stiska pesti in škriplje z zobmi, da se mu ne dovolj krvnemu bratu pohiteti na pomoč v njegovi neenaki borbi proti mogočnemu zatiralcu? Ni dvoma in ako smo odkritosrčni, moramo priznati, da je ves bolgarski narod vnet za vojno in da bi Bolgari raje danes, nego jutri prekoračili meje in se zagnali v Turčino. Očitno je, da v celi kneževini vlada silno bojno razpoloženje; povsod že prepeva narod z zanosom in navdušenjem stare bojne pesmi iz časa osvobođenja in refren narodne himne »Napred B'lgari!« buči po celi Bolgarski, kakor grom pred bližajočo se nevihto.

Ali bo mogla vlada še nadalje brzdati to silno bojno razpoloženje bolgarskega naroda, to je veliko vprašanje, na katerega se ne da zlahka odgovoriti.

Za sedaj se je vladi še posrežilo, pomirila razburjene duhove — vsaj deloma. Ali pa ji bo mogoče to doseči tudi v bodoče, kdo ve? Uvaževati je, da sedanja vlada Petrov-Petkov ne uživa med ljudstvom prav nikakih simpatij in da nima med narodom prav nikake zaslombe. Bolgarski narod v svoji celoti je Rusiji prijazen, saj ga ž njo vežejo ne samo vezi krvnega sorodstva in iste vere, ampak tudi čut hvalečnosti za osvojenost. Sedanja vlada pa z narodom ne deli teh čustev, saj je skoro izključno sestavljena iz samih Stambulocev, teh zakletih sovražnikov Rusije. Ve se pa tudi, kako je prišla ta vlada na krmljo; pri tem ni bila odločilna narodova volja, ampak samo volja kneza Ferdinanda. In narod je odkrito pokazal, da mrzi tako po knezu mu usiljeno vlado, po vsem Bolgarskem je jelo opasno vreti, da se celo knez Ferdinand ni več čutil varnega in jo je popihal v inozemstvo. Dasi se taji, vendar je nepobitna istina, da je knez Ferdinand bežal pred nejevoljo naroda bolgarskega, katerega se je obročala naravnost proti njegovi osebi; šele ko se je prvo razburjenje poglobilo — in to je trajalo precej časa — si je knez zopet upal

nazaj v deželo. Da so se pa razburjeni duhovi pomirili, je največja zasluga vlade same in Ferdinand ji sme biti zato hvaležen. Vlada Petrov-Petkov je dobro poznala položaj in je vedela, da nima narodove mase za sabo; upoštevajoč to se je skrbno ogibala vsake strankarske politike in na ta način povzročila, da je polagoma izžeznilo prvotno nezaupanje in izginila deloma ona razburjenost, ki se je polastila naroda ob nastopu nove vlade, o kateri se je mislilo, da bo upeljala novo strahovlado iz ere Stambulova žalostnega spomina. Ta strah se ni opravičil, zato se je kneževina malo po malem zopet upokojila in knez Ferdinand se je smel zopet povrniti. S tem pa seveda ni rečeno, da je bolgarski narod sedaj zadovoljen z vlado! Baš radi tega, ker nima v narodu nobenega zaupanja in nobene opore, bode vladi zelo težavno še nadalje brzdati bojne duhove. Razpoloženje za vojno je silno in rase od dne do dne... Kdo ve, če bo mogoče, se trajno ustavljati ljudski volji? »Vojna s Turčijo, na pomoč svojim bratom«, to je sedaj geslo, ki se gromovito razlega po celi Bolgarski! Cankovova opozicija jonalna stranka, ki ima takorekoč ves narod za sabo, se je sicer sedaj na svojem shodu še izjavila proti vojski, toda kdo je porok, da ne bode spremenila svojega stališča in se uklonila ljudski volji? Sicer je res, da Bolgarska v slučajni vojni lahko mnogo, ali vse zaigra. S tem pa računajo diplomati in trezni politiki, narod v celoti pa ne! Ta ne pozna državne rezonance, ampak se da voditi hipnim občutkom in trenutnemu navdušenju. Zato se tudi lahko prigodi, da bo Bolgarska pod neodoljivo silo ljudske volje primorana zgrabiti za orožje. Tega si sicer ne želimo, ker vemo, da lahko Bolgarska s tem korakom zastavi in zaigra celo svojo bodočnost. Ako bi pa le žreb odločil za vojno, bomo pa Bolgari napeli vse sile, da izvojemo slavno zmago pravični stvari in osvobodimo svoje trpeče brate!

Sofija, 11. (24) sept. 1903.

Dr. St—ov.

Politične vesti.

— Češki deželni zbor se je otvoril včeraj. Državnopravna adresa Mladočehov pride v današnji seji na dnevni red.

— Načelnik poljskega kluba vitez Jaworski namerava sedaj resnično odstopiti. Njegov naslednik bo ali grof Dzieduszycki ali pa dr. Boborzynski.

— Tirolski deželni zbor je sprejel nujni predlog glede zahvale kroni za armadno povelje.

— Srbska skupščina se je otvorila včeraj. Po poročilu verifikacijskega odseka se je seja zopet zaključila.

— Vstaja v Macedoniji. Bolgarska vlada in cerkvene oblasti nagovarjajo vstaška vodstva, naj od-

nehajo, ker bodo sicer Bolgari v Macedoniji popolnoma iztrebljeni ali vsaj zelo oslajeni. — Za armenske prebivalce, katerim so bile hiše požgane, je podaril sultan 1000 turških funtov ter obljubil še nadaljnih 4000. V Soravici so turški vojaki udri v grško cerkev ter jo popolnoma izropali. Nadalje so zopet požgali devet bolgarskih vasi.

— Rusi v vzhodni Aziji. Rusija ima sedaj na Kitajskem ali v neposredni bližini 500.000 vojakov. V Port-Arturju je zgradila 30 trdnjav, 50 pa jih še zida. Vsi gorski vrhovi v tem kraju so utrjeni. Pred Port-Arturjem je nadalje 40 vojni ladij. Za 15. oktober se zopet pričakuje močno rusko brodogradnjo v kitajski zalivi. Rusija se ne misli več umakniti s kitajskih tal.

— Papež gre iz Vatikana? »Tribuna« poroča, da je rekel papež benediktincu Anelliju iz Monte Cassina: »Pater, recite opatu, da se bova kmalu videla v Monte Cassino«. Opačivši patrovo začetnje vled njegovih besed, je papež pripomnil: »Molite! Z molitvijo se vse doseže«. Tudi opatu iz samostana Cava de Tirenne je rekel baje papež, da bo osebno prisostvoval neki jubilejni slavnosti v samostanu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. septembra.

— Osebnosti. Desetnik ljubljanskega brambovskega pešpolka št. 27 g. Fran Žičkar je imenovan deželnovladni koncelistom v XI. čin. razredu, abiturijent I. ljubljanske gimnazije, g. Rudolf Reich, pa računskim praktikantom pri namestništvu v Gradcu.

— Kranjski dež. zbor. Za 2. sejo dne 2. t. m. je določen na slednji dnevni red: 1. Branje zapisnika 1. deželno-zborske seje dne 22. septembra 1903. 2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva. 3. Dopolnilna volitev 3 članov in 2 namestnikov v pridobinsko deželno komisijo in nadomestna volitev enega člana in njegovega namestnika v prizivno komisijo za osebno dohodnino. 4. Poročilo deželnega odbora glede zopetne predložitve v zadnjem zasedanju predloženih prilog. 5. Poročilo o delovanju deželnega odbora za dobo od 1. oktobra 1901 do konca septembra 1902. 6. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep normalno-šolskega zaklada za leto 1901. 7. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep deželno kulturnega zaklada za leto 1901. in proračun za leto 1903. 9. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep deželnega posojilnega zaklada za leto 1901 in proračun za leto 1903. 10. Proračun učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1903. 11. Poročilo

deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep zaklada prisilne delavnice za l. 1901. in proračun za l. 1903. 12. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagajo računski sklepi ustanovnih zakladov za l. 1901. in proračun za l. 1903. 13. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun normalno-šolskega zaklada za l. 1903. 14. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagata računski sklepi kmetijske šole na Grmu o šoli in o gospodarstvu za l. 1901. z imovinskima razkazoma ter z razkazom o vseh gospodarskih panogah. 15. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagata proračuna kranjske kmetijske šole na Grmu za l. 1903. 16. Poročilo deželnega odbora glede dovolitve višjih nego 20% doklad za cestne namene. 17. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži načrt zakona o zvišanju potrebnosti za uravnavo Mirne. 18. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagajo računski sklepi bolnišnega, blaznišnega, porodničnega in najdeniškega zaklada za l. 1901. in razkazi imovine teh zakladov koncem l. 1901. 19. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep gledališkega zaklada za leto 1901. 20. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun bolnišnega, blaznišnega, porodničnega in najdeniškega zaklada za l. 1903. 21. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep pokojninskega zaklada deželnih uslužbencev za l. 1901. in proračun za l. 1903. 22. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep garancijskega zaklada dolenskih železnic za l. 1901. in razkaz imovine tega zaklada koncem l. 1901. 23. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun deželnega zaklada za l. 1903. 24. Poročilo deželnega odbora glede zakupa užitnine od strani dežele. 25. Poročilo deželnega odbora o dovolitvi deželnega prispevka za vodovod v Zagorju na Savi. 26. Poročilo deželnega odbora s proračunom gledališkega zaklada za l. 1903.

— »Ljudstvo govori«. Tudi občina Prem ni ničesar sklenila glede volilne reforme. Če je bila vložena kaka pet cija, jo je kvedjemu podpisal župan, a brez vednosti občinskega odbora in sploh brez vednosti občine zgolj na prigor g. nuna.

— Ravnopravnost pri sodišču. Pred nekaj časom se je odvetniška zbornica tržaška pritožila na pravosodno ministrstvo, da se pri deželnem sodišču v Trstu vrše obravnave v slovenskem jeziku, da so obtožnice pisane slovenski in da zastopniki drž. pravdnštva slovenski pleđirajo, v sled česar italijanskim advokatom ni mogoče intervenirati pri teh obravnava. Ministrstvo je zbornici odpisalo, da mora res težko biti za advokata, ki ne zna slovenski, intervenirati pri slovenskih obravnava.

sicer pa naj se take obravnave pustijo slovenskim advokatom. Smisel ministrskega odgovora je, da se dajanja praksa ne opusti.

— »Slovenec«, ki seveda veseli, ker smo pojasnili, kako bo tisto veselico na strelišču v prid lezijanski cerkvi, pravi, da se ne bira prispevkov za cerkev, nego zavod. To je prav priprosta laž. Nibiralko so same povedale, da se gre za cerkev. »Slovenec« bi le rad kaline lovil, trda da se nabira za zavod. Za dečke, so v zavodu, se mora itak plačati in ni treba, da bi se zanje kaj biral.

— Slovensko gledališče. Jutri, v četrtek je prva predstava začetni sezoni: veseloigra »Dob prijatelj«. Glavne vloge igra gđ. Rückova, g. Boleška, g. Lier in g. Čonský. Predstava nepar. V soboto je v proslavo gđ. Veličanstva slavnostna predstava.

— Učiteljske vesti. Za vizorijne učiteljice so imenovane absolvirane učiteljske kandidatin gđ. Marija Detelova in Marija Kasteličeva za dekliško šolo v Novem mestu in Franja Urbančeva za Poustojno.

— Znamenje časa. Zakon z dne 25. maja 1868. določa, da sm vsakdo, ki je dopolnil 14 letov starosti izstopiti iz cerkve, h kateri pripada, in prestopiti ali h kateri drug cerkvi ali se proglasiti brezkonfesijskim. Te pravice se je poslužil tudi neki dijak nemške gimnazije v Pulju in je bil vsled tega — izključen! V Pulju se torej kaznujejo ljudje, ki se poslužujejo svoje zakonite pravice. To je pač samo v Avstriji mogoče.

— Časten občan. Občinski zastop trga Sevnica na Savi je svoj seji 19. p. m. imenoval g. Tom Dernač, šolskega ravnatelja in nadučitelja v pokoju, častnim občanom v priznanje njegovih zaslug, ki si je stekel z dolgoletnim, plodonosnim učiteljevanjem na sevnški šoli in občino.

— Cesarjevo darilo. Cesar je daroval prostovoljni požarni brambo v Pirničah v ljubljanski okolici svojih privatnih sredstev 160 K v podporo.

— Kontrolni zbor za deželno brambo. Bode letos v Ljubljani dne 2. in 3. vinotoka dne 9. uri dopolne v brambovski vojašnici. Na kontrolni shod morajo prisiti vsi v Ljubljani stanujoči brambovci in bramb. rezervisti.

— Za črnovojne. Po mestnem magistratu se imajo zglasiti oni črnovojniki, ki so rojeni v letih 1861, 1862, 1863 in 1864, dne 7. oktobra, ki so rojeni l. 1865, 1866 in 1867, dne 8. oktobra, opa, ki so rojeni l. 1868, ali pozneje 9. oktobra. Kdor bi te dni ni mogel priti, se ima zglasti dne 22. oktobra.

— Poziv rekrutov v aktivno službo. Državni zbor, kako je znano, je sprejel zakon glede uvrstitve rekrutov. Zakon je že stopil v veljavo. Rekrutje se z 12. oktobrom pozovejo v aktivno službo, onim pa, ki ne dobe po

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. — Spisal F. R.

XII.

»Moj ljubi fant, ne hodi z doma. Ostani tu! Prosi gospoda opata, naj pošlje koga družega v Rim!« Tako je ihtela Polonica, ko je Rovana jemal od nje slovo, da nese samostanski dar 65 cekinov kardinalu Kristofu de St. Cyriacus v Rim.

Rovan je z vso ljubeznivostjo tolažil svojo ljubico, ali umiriti je ni mogel.

— Lej, Polonica, ji je govoril, saj sama veš, da moram iti. Opat nima nikogar v samostanu, na katerega bi se mogel zanesti. Da pošlje mene, to je dokaz posebnega zaupanja.

— Vem, Andrejče, da te ima opat rad. Ali vendar te ne morem pustiti. Tako tesno mi je pri srou, prav kakor bi te nikdar več ne videla.

— Tacih skrbi se le otesni, se je smehljaj Rovana. Tudi Rim ni na koncu sveta in jaz sem mlad in krepak...

— Tako temne slutnje me navdajajo, je šepetala Polonica.

— Opat mi je poveril važne posle, je pripovedoval Rovana. Tudi do patrijarha moram iti v Oglej in do opata Castiela v Brindolo, ki je vicarius generalis zatiškega samostana. In opat mi je za trdno obljubil, da dobim plemstvo, ko se vrnem. Vojvodinja Virida je že pisala vojvodi Viljemu...

Polonica pa se ni dala utolažiti. Tudi Rovanova slovesna obljuba, da na vsak način zapusti samostansko službo, čim se vrne iz Rima, je ni potolažila. Slovo ja bilo žalostno, tako da se je moral Rovana dekletu kar iz rok iztrgati in pobegniti.

Dekle sta tolažila stara mati in pa Matija Jazbec, katerega je bil Rovana pripeljal seboj, ter mu naročil, naj čuva Polonico in njeno staro mater.

— Matija ni mogel videti solza. Ljubil je samo veselo ljudi in tudi ni pojmil Polonicih gorja.

— Kaj vraga zdihuješ, se je jezil in potlačil pesti v žepe. Saj pride nazaj! Jaz se še takrat nisem jokal,

ko me je nevesta za vedno zapustila. Eno merico rakije zvrni, pa ti koj odleže.

— Beži, beži, tepec, se je repenčila starka. Kaj misliš, da bo dekle pilo rakijo, kakor kak samostanski vojščak.

— Zakaj pa ne? se je čudil Matija. Rakija je najboljša zdravilo za vse bolezni. Moja nevesta — Bog jej daj dobro, zdaj je omožena in trikrat na dan tepena —

Celo Polonica se je vzlic svoji žalosti nasmehnila.

— Kaj si imel nevesto, Matija? je vprašala in si otrla solze.

— Pa še kakšno! se je bahal Matija. Najlepša je bila v šentviški fari. Samo rakijo je rada pila.

— Zakaj je pa nisi vzela?

— Zakaj? Hm! Saj bi jo bil, če bi me ne bila pustila. A ona je hotela, naj se jaz rakije odvadim, jaz sem pa hotel, naj se ona odvadi.

Kam bi bila tudi prišla, če bi bila oba pila! No, in zato je vzela možnarja v Št. Vidu. Bog ji daj dobro —

slabo se ji godi, da bolj ni mogoče.

— Saj tudi ne zasluži, da bi se ji bolje godilo, je trdo pripomnila starka. Če jo mož tepe, ima prav. Kaj pa vedno tišči v farovž.

— Matija je modro prikimal.

— Prav pravite, mati, je rekel resno. Ali če bi vsak mož tepel ženo, ki sili za duhovniki, bi v zatiških gozdih kmalu palic zmanjkalo.

Pa ženske niso same krive. Jaz poznam naše gospode —

— Jaz tudi, je rekla starka.

— Pa se vam ni treba nič bati, je dejal Matija. Rovana je meni naročil, naj pazim na vas, in če mi pride kak kutar —

— Mu bom že sama pokazala vrata, ga je prekinila starka. Vas nič ne potrebujem —

— Kaj? Mene ne potrebujete? Kaj pa hočete ve dve. Sami sta —

— Le nič ne skrbi, Matija, je nadaljevala starka, tako zapušteni tudi nisev, kakor misliš. S sosedi imava dogovorjeno znamenje zaradi pomoči.

Matija je pa bil užaljen. Široko se je raskoračil pred starko, položil

svojo težko roko na njeno ramo in dejal:

— Mati, vi ste neumni. Prav res, da ste neumni. Kaj je hiša brez moškega? Farovška kuharica, tista Lojzka, ki je prej služila v Št. Vidu mi je enkrat rekla: Matija, če že ne moškega, saj en par moških hla mora vedno biti v hiši. Tako mi je pravila Lojzka, in to je bila pametna ženska. In zato vam prinesem par hla, da jih obesite na vrata — tujim ljudem za strašilo, vam pa za tolažbo, da čuva nad vami Matija Jazbec.

— Tepec — to je bilo vse, kar je odgovorila starka.

— Tepec? Kdo je tepec? Ali sem jaz tepec? Strela božja, če me to še enkrat rečete, vam prevrnem kolibo. Meni je Rovana naročil, naj čuvam vas in Polonico in jaz izpolnim svojo obljubo. Če vam je to všeč ali ne, vam ni všeč — je menil vae eno. Jutri prinesem hlače in bodo visele na vratih in vsak dan bom prihajal zjutraj ali pa zvečer da vidim, kako da je pri hiši. Tako bo in nič drugače.

zivnic, se bo omenjenega dne brez pozivnic zglasiti pri poveljstvu dopolnitvenega okoliša.

— **Za vinsko trgatvev** pevškega društva »Ljubljana«, ki se vrši v nedeljo, dne 4. oktobra t. l. v »Narodnem domu«, se kaže veliko zanimanje, posebno tudi z dežele. Priprave za to n-rodno veselico se že delajo cel teden, kar dokazuje, da bo ista popolnoma odgovarjala zgoraj omenjenemu naslovu. Veliko število lepih viničaric in viničarjev, ki so se priglasi iz mesta in z dežele, bo sodelovalo v vinogradu, med tem ko bo oče župan deloma v svoji občinski pisarni v navzočnosti svojega tajnika in redarjev strogo kaznoval zločince in tatove grozdič, deloma pa bo nadzoroval v svojem vinogradu in skrbel za splošni red. Jetničar bo zapiral kaznjence, s katerimi bo imel itak dosti opravila. Nočni čuvaj bo pa čul celo noč ter hodil po vasi in pazil na ogenj in druge nesreče.

— **Slovensko trgovsko društvo »Merkur«** vabi svoje člane k sestanku, ki bo v soboto dne 3. t. m. ob 9. uri zvečer v društvenih prostorih. Razgovarjalo se bo o raznih prireditvah našega društva v zimeknem času, tako o prireditvi predavanj, poučnih in zabavnih večerov. Z ozirom na važni raznovor se nadejamo obile udeležbe.

— **Pevsko društvo »Moste«** priredi v nedeljo 4. oktobra ob 3. popoldne v gostilni »pri županu« na Selu št. 6 svojo ustanovno veselico, pri kateri bo sodelovala godba iz Vevč.

— **Shod ljubljanskih prevoznikov**, ki se je vršil v nedeljo, dne 27. t. m., v gostilni gosp. Blumauerja v Kolodvorskih ulicah, bil je prav dobro obiskan. Na tem shodu razmotrivalo se je največ o tem, kako bi se izboljšalo gmotno stanje prevoznikov, in da naj bi se osnovala zadruga, katera bi natančno določevala po svojih v to svrhu sestavljenih pravih plačilo posameznih voženj. Če pomislim, da dobi prevoznik od par konj, ki vozijo opeko iz opekarn stavbenega društva gg. Herzmanna ali Supančiča na dan borih 8 K, od katerih mora plačati mitnine za štiri vožnje 1 K 28 h, za krmenje konj porabi na dan najmanj 2 K 80 h in za hlapca na dan vsaj 2 K, ostane si sedenji gospodar 1 K 92 h. S tem naj plača najemnino, si nabavlja konjsko opravo, plačuje kovaška, kolarska in jermenarska dela in slednjič odpravlja tudi davke in druga bremena. Omeniti je pa še, da je v letu mnogo nedelj in praznikov in poleg tega mnogo deževnih dni in se v takih dneh niti 1 K in 92 h ne zasluži. Tako, da se prevoznik s svojo rodbino s tako malenkostnim zaslužkom nikakor ne more preživljati.

— **Iz Postojne** se nam piše: Pred nedavnim časom peljal sem se z južno železnico proti Ljubljani. Na kolodvoru sem zahteval slovensko vozni listek do bližnje postaje. Ali, oja, čuda! Dotični uradnik me ni razumel. Torej tukaj, v Postojni, na slovenskih tleh službuje uradnik, ki ne razume slovenski. To ravnanje južne železnice je res skrajno brezobzirno in bo treba enkrat proti železnici tudi brezobzirno nastopiti. — Postojnčan.

— **V Vavti vasi pri Novem mestu** se bode razširila dosedanja enorazredna ljudska šola v dvorazrednico. Komisijonalna obravnava v tej zadevi je določena na dne 10. vinotoka t. l.

Starka še odgovora ni dala, nego odšla v hišo. Matija pa je sedel poleg Polonice na klop in ji, kolikor je njemu sploh bilo mogoče, nežno začel praviti:

— Ali si že kdaj videla, kako vjame jastreb svoj plen?

Polonico je to vprašanje presemetilo.

— Seveda sem videla!

— Kaj ne — jastreb kroži nekaj hipov po zraku, potem pa švigne kakor strela z neba nizdol in — plen je v njegovih krempljih. Vidiš, punica — Matija se je primaknil bližje in začel govoriti s pritajenim glasom — vidiš, punica, na svetu je tudi dosti moških, ki so kakor jastrebi. Če bi te kateri teh videl, bi tudi švignil nizdol in te skušal v kremplje dobili. Sem na samoto se sicer težko kdo izgubi ali mogoče je vendar.

— Ne bojte se za-me, je pripomnila Polonica. Ponoči se noben človek ne upa sem gor, po dnevi pa je dosti sosedov, ki bi prihiteli na pomoč.

— Nikar se preveč ne zanašaj na sosede. Zanašaj se sama na-se.

— **Umrl** je v Kanalu g. France vitez Malnič. Pokojnik je bil dolgoletni oskrbnik posestev vojvodov Blakas. Bil je tudi nad 23 let kanal-ski župan.

— **Učitelj — bakljonosec.** Poročilo smo že, da je učitelj slovenske šole, Božidar Mahorič v Vojniku se udeležil kot bakljonosec obhoda na čast novoizvoljenemu nemškemu županu in ponosno korakal med samimi črevljarskimi in sličnimi vajenci. Sedaj pa moža silno jezi, da so slovenski časopisi to njegovo dejanje zabeležili in ga, kakor se spo-dobi, označili. Čuden možakar, ta Mahorič! Čemu pa uganja take budalosti, da ga je treba javno zlasati! Ali mu tako zelo ugaja družba vojniških nemških pobalnikov, da je ne more pogrešati niti pri bakljadi? Mahorič pravi, da je Slovenec, a vendar je nosil s ponosom bakljo na čast — nemškutarskemu županu! Priprosto slovenski deček, ki je vrgel usiljen mu nemški lampijon ob tla in odšel, bi naj vam bil vzgled in vzor, gosp. vojniški slovenski učitelj! Ali vas ni nič sram? Ali vas ni sram, da se kot mož daste voditi od svoje boljše polovice, katera vas hoče speljati na nemškutarsko stezo, dasi se je ona rodila gori na — Gomilem? Povejte nam, g. Mahorič, kdo nosi pravzaprav hlače? ...

— **Kdo je župan v Celju?** Tako se radovedno zadnje dni sprašujejo Celjani. Ali je še lepi Julče, ali je morda debeli Tomaž, ali morda celo velika »kapaciteta« dr. Negri? Sicer se še ni slišalo, da bi bil Rakuzev Julče položil svojo čast, a vendar so Celjani v hudem dvomu, kdo da je pravzaprav župan. Povod vseh dvomov pa je tale mična dogodbica: Nedavno tega je bil neki delav-c, ker je malo delal, a mnogo pil, izgnan na magistratovo povelje iz Celja. Pred kratkim pa je zapazilo tega izgnanca okoli postave v osebni celjskega redarja na delu pri zgradbi nemškega parnega mlina v Celju. Roka pravice ga je seveda z železno pestjo takoj zgrabila in hajdi z njim v luknjo. »Izgnanec« je moral seve pred kazenskega sodnika in moral bi biti obsojen, ker se je, dasi je bil izgnan, vendarle vrnil v Celje. Toda dr. Negri je strmečemu sodniku povedal, da delavec pravzaprav ni bil iz Celja izgnan, ker je izgon odredil samovlastno g. Fürstbauer, ne da bi bil zato vprašal župana, katerega takrat slučajno ni bilo doma. Občinski svetnik dr. Negri je vedel za ta izgon in je navzlic temu najel dotičnega delavca pri mlinski zgradbi ter mu še zagotovil, da naj brez skrbi pride nazaj v Celje, boče že on vse uredil, da ne bode kaznovan. Delavec je res prišel, a v istem hipu ga je že tudi zgrabila nevsmljena pest pravice, da mu še celo oblastni dr. Negri ni mogel pomagati. Šele pred sodnikom mu je priskočil na pomoč in razkril — idilične razmere pri celjskem magistratu. Celjski mestni očetje, povejte vendar svojim radovednim someščanom, kdo vam sedaj pravzaprav županuje, ali lepi železni Julče, ali očka Tomek, ali »nada vseh nad« »črni« E. gendek? — In meščani imajo pravico izvedeti ime pravega svojega župana, torej z imenom na dan!

— **Izpred c. kr. okrožnega sodišča v Novem mestu.** Dne 23. t. m. sedela sta na zatoženi klopi 2 »Amerikanc«, Janez Horvat iz Tančje gore, jo je popihal v Ameriko, dasi je vedel, da ima priti leta 1890. 1891. in 1892 na nabor. Isto-

In če bi se ti približal kak jastreb — brani se.

Matija je segel v svoj jopič in vzel iz žepa fino izdelano bodalce.

— To-le, Polonica, nosi vedno pri sebi. Nekdaj je to bodalo nosila pri sebi imenitna italijanska gospa. To bodalce ti bo v večjo pomoč, kakor če obesiš na vrat še toliko škapulirjev. Zdaj je v samostanu vse polno vitezov in njihovih hlapcev. To so nevarni ljudje, ki nobene ženske ne puste v miru. Če bi kdo iztegnil svojo roko po tebi — kar suni —

— Hvala vam, je odgovorila Polonica in vzela bodalce, katero je obhujala ogledovala. Vi ste res dobri.

— Kajpak da sem dober, se je smejal Matija. In po Rovanu nič ne žaluj. Teh par tednov, kar bo na potovanju, boš že prebila. Saj ni šel med divjake, da bi se mu moglo kaj zgoditi. No — in če že ne pride nazaj ali si pa izbere drugo — pasja dlaka — če bi drugače ne šlo, te pa vzamem — jaz!

In zdaj se je še Polonica vzlic svoji žalosti zasmejala na glas.

tako jo je popihal v tujino Jurij Zupančič iz Gribelj. Oba »Amerikanc« sta bila sedaj, ko sta prišla domov, obojena na 8 dni zapora s 1 postom. — Jernej Modic in Carlo Petiani, prvi že kaznovan radi tatvine, drugi radi težke telesne poškodbe, sta ustrelila v lovskem revirju Franca Grebence iz Velikih Lašč tri leta starega srnjaka. Za to dejanje prišla sta si Jernej Modic 7 mesecev, Karol Petiani 3 mesece ječe. — France Jamnik iz Kriške vasi, je 12. julija t. l. Janeza Zupančiča iz Kriške vasi s kolom nalašč tako pretepel, da mu je razven voč lahkih telesnih poškodb tudi na sebi težko telesno poškodbo s pretresenjem možganov povzročil. Pri poboju bili so navzoči Peter Završek, France Podražaj. Ti so prišli oboženi pred hišo Antona Jakliča v Zavrtlač. Zahtevali so, da se jim izroči v roke Janez Zupančič. A zaprti fantje se temu niso udati, marveč oboženi udarili na fante iz Zavrtlač. Slednji so zbežali na vse strani le France Jamnik se je skril za nek grm pri njivi in je čakal na preganjalce. Ko je prišel Janez Zupančič mimo, udari ga France Jamnik s kolom in pobije na tla. Obsojen je na 3½ meseca težke ječe. — Anton Glušič je dne 29. januarja na stranišču okrožne sodnije v Novem mestu Martina Medveščeka nagovoril, naj kot priča v kazenski zadevi proti njemu in njegovi ženi Neži Glušič radi hudodelstva goljufije pred sodnijo napačno izpove. Zatožen pa je tudi, da je dne 21. junija 1903 v prodajalni Franca Barga v Gabrijelah Martina Medveščeka tako po glavi udaril, da se je ta nezavesten zgrudil na tla. Obsojen je bil radi hudodelstva goljufije in zaradi prestopka zoper telesno varnost na 1 mesec težke ječe. — Dne 24. septembra so bili sojeni: France Gerčar iz Kamnja občina St. Rupert je v Kamnji Franco Abunar nalašč s polenom po glavi udaril, in jo pahnil, da je pri padcu zadobila težko telesno poškodbo. Udaril pa je pri isti priliki tudi Luko Lušina po glavi. Zaradi teh dejanj ima prisojenih 5 mesecev. — Marija Braune iz Kočevja preločila je konci meseca marca 1903 v hosti pri »Zwisheleiji« na škodo Jožefa Kreinerja mejnik in se s tem zakrivila hudodelstva goljufije. Sedela bo 4 tedne in imela dva posta.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču. 1.) Jožef Kolman, čevljarški pomočnik na Visokem, je zvečer 2. vel. srpana z nožem dregnil fanta Jožefa Kojana v levo nadlehtnico in med rebra, Petra Zupana pa v levo nadlehtnico. Povod k spopadku je bilo medsebojno zabavljanje in lučanje kamnov; obsojen je bil na 6 tednov ječe. 2.) Marijana Nograšek, gostača žena v Mostah, je razjarjena, da je prišel posestnik France Juhant neki mali dolg od njenega moža tirjat, tega z nožem udarila na desno roko in potem še z nekim lesom na levi komolec; sodišče jo je na 3 mesece težke ječe obsodilo. 3.) France Arh, cerkovnik na Čemšeniku, je med cerkvenim opravilom župniku iz zaprtega farovža vzel 34 K, farovških dekli pa v dvakratnih vgrabitih 8 K, tudi hlapcu in iz hleva pobral 9 K. Arh je tatvine priznal; sodišče ga je na 2 meseca težke ječe obsodilo. 4.) Fanta France Pahor in Janez Rozman iz Zvirč sta zvečer 5. mal. srpana na cesti iz Zupanove gostilne v Retnjah domu idočega Jožefa Kočarja, na katerega je imel Pahor že staro jezo, z nožmi napadla in ga teško ranjenega čez breg blizu tekeče vode zavalila, kjer je Kočar nezavesten obležal, ne da bi pal v vodo, ker se je med valenjem za neko vejo obdržal. France Pahor je bil obsojen na 16 mesecev in Janez Rozman na 1 leto, oba v težko ječo, katera se je še pri obeh z 1 postom in trdim ležiščem na mesec postрила.

— **Nasledki nagle vožnje.** Hlapec Ivan Zajc, stanujoč v Spodnji Šiški, je vozil včeraj ob 1½. zvečer v diru čez frančiškanski most in Marjini trg. Ko ga je policijski stražnik opozoril, naj počasi vozi, je še bolj pogнал konja. Stražnik je stekel za njim in ustavil konja. Ker hlapec nikakor ni hotel stražniku povedati svojega imena, je ta zahteval, da postavi konja v hlev »pri Maliču« in mu sledi na stražnico. Pri hotelu pa je hlapec udaril z bičem po konjih, da sta zdirlaja po Franca Jožefa cesti in je hotel stražniku uiti. Ta pa se je bil prijel za voz in je skočil nanj. Hlapec je hotel stražnika vreči z voza, kar pa se mu ni posrečilo. Na vogalu Mayerjeve hiše zavila sta konja na hodnik in je eden konj padel in se na treh nogah precej poškodoval. Konja je spravil stražnik v hlev »pri Maliču«, hlapca pa je aretoval.

— **V Ljubljano padla** je včeraj ob 2. uri popoldne delavka Marija Babnikova iz Cerkelj. Prišla ji je slabo, ko je prala robec v vodi

in se je prevrnila v vodo. Branjevka Lucija Trpuš, stanujoča v Strelških ulicah št. 10, ki je to videla, je tekla k Ljubljani in potegnila žensko iz vode. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v deželno bolnico.

— **Prisiljenec pobegnil.** Dne 28. t. m. popoldne je pobegnil od dela v gramozni jami pri prisilni delavnici prisiljenec Ivan Laherstorfer, 46 let star, pristojen v Laakirchen v okraju Gmunden.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 203 Hrvatje in 28 Kranjcev.

— **Izgubljene reči.** Marija Zunič, prodajalka pri Bahovcu, stanujoča v Razpotnih ulicah št. 4, je izgubila na poti od Trnovskega pristanišča št. 4 do Razpotnih ulic št. 4 denarnico z manjšo svoto denarja in malim ključkom. — Na poti po Sv. Petra cesti, Marijinem trgu, Wolfovih ulicah in Kongresnem trgu do »Narodne kavarne«, je izgubil neki poročni denarnico, v kateri je imel 50 K. — Neki gospod je izgubil na poti od Ambroževega trga, po Poljanski cesti, Cesarja Jožefa trgu, Vodnikovem trgu, Špitalskih in Prešernovih ulicah do Sešarkove trafike v Selenburgovih ulicah zlat prstan s tremi opali. — Posestnikova hči Ana Teršanova, stanujoča v Hradeckega vasi št. 20, je izgubila na poti od doma do hiše št. 30 na Karolinski zemlji denarnico z vsebino 20 K. — Delavka Ivana Brezelnikova, stanujoča v Vižmarjih št. 24, je izgubila v Šiški robec, v katerem je imela zlat za 10 K in 4 K.

— **Izkaz posredovalnega odseka slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani.** Prosta mesta: 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 4 pomočniki mešane stroke, 1 pomočnik špecerijske in želez. stroke, 1 potnik, 1 blagajničarka, 1 prodajalka, 2 učence. Službe iščejo: 7 kontoristov, 1 poslovođa, 7 pomočnikov manufakturne stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 3 pomočniki železninske stroke, 2 pomočnika špecerijske in galanterijske stroke, 11 pomočnikov mešane stroke, 1 prodajalka, 1 blagajničarka, 1 učenec.

— **Hrvatske vesti.** — Zidarski štrajk v Oseku. Zidarji, ki gradijo orožniške vojašnice v Oseku so začeli predvčeršnjim štrajkati. Bati se je, da iz tega ne nastane splošen zidarski štrajk. — Miši v Slavoniji. Radi velike suše zaplodilo se je po poljih v Slavoniji mnogo miši, ki delajo grozno škodo na setvah. — Svinja požrla novorojenčka. Mara Berković v Breziku, okr. Derventa, je ravno takrat, ko ni bilo nikogar doma, povila dvojčke in se onesvestila. V tem je pa prišla v sobo svinja in je dvojčke požrla. — Zagrebška društva pri odkritju Starčevićevega spomenika. Odposlanci zagrebških društev so na sestanku pred sinočnim sklenili, da se vsa društva udeležijo slavnosti korporativno z zastavami. V šestinah bodo vsa prisotna pevška društva zapela »Starčevićovo himno« in »Lepo našo domovino«. — Sekcijskim šefom za justični oddelek deželne vlade je imenovan kr. dvorni svetnik in vsenčistiški profesor dr. Luka Marjanović, namesto Alojzija Kleina, ki je stopil v pokoj.

— **Amerikanske novice.** — Poskušne umor in samomor. Slovenec Kozjan, 48 let star, doma iz Metlike, je v Puebli Colo streljal na svojo ženo, katera je grdo z njim ravnala in baje imela razmerje z nekim drugim. Ker pa nerednik svoje žene, ki je bila zvana daleč na okoli kot huda terejalka, ni zadel, prerezal si je sam vrat in kmalu nato izdihnil. — Za razstavo v St. Louisu je obljubilo 35 držav udeležbo. Izozeške vlade so dovolile 6190.000 dolarjev za razstavo. — Strašna nevihta. V južni Floridi je razsajal grozen vihar, kakršnega ne pomni zgodovina. V bližini obrežja se je potopilo več ladij; urkan je potrgal vse brzojavne žice. Mesto Tampa je v popolni temi. — Mesto Bloomington je vihar skoro popolnoma razdejalo. — Sneg in dež sta na severu Minnesote provzročila več milijonov škodo. Nad 50% požetega žita je pod snegom in vodo. Železnika zveza je na več krajih pretrgala; nekateri vlaki so obtičali v snegu. — Štrajk v Missouri. Štrajkujoči delavci so izjavili, da se ne povrnejo prej na delo, dokler magnati ne ugodijo njihovim zahtevam. — Ponarejalce denarja so zasačili v državni prisilni delavnici v Philadelphiji. Trije kaznjenci so izdelovali pred nosom svojih paznikov poldolarje. — Čikaški macedonci za svoje rojake. Čikaški macedonski klub spretno agituje med rojaki v prid ustašem na Balkanu. Oglasilo se je že okoli 80 mož,

ki mislijo iti na pomoč svojim bratom. Načeloval jim bo Boris Stanislav Tovetkov, bivši bolgarski častnik.

* **Najnovejše novice.** — 5 milijonov prihrankov je doslej novo ministrstvo čilensko. — 250.000 K je poveril lastnik lvovske banke H. Kanner ter pobegnil. Neka berolinska banka izgubi 100.000 K. — Cestni pometaji štrajkajo v Nici. Zgrabili so se celo z orožniki, končno pa so se pomirili, ker se jim je zvišala plača za 75 centimov. — Železniški promet na progi Maribor-Francisesteste se je zopet otvoril. — Novo dijaško zvezo so ustanovili tisti dunajski dijak, ki dosedaj še niso bili v nobeni zvezi. Program zveze je, gojiti socialno-reformatično gibanje, pred vsem mirovno idejo; nadalje uvajati na avstrijske visoke šole športne klube. — Pri gradbi ženskega učiteljskega v Zadrju je padel z odra 11-letni zidarski učenec Philipp ter se ubil. — Trpinčenje vojakov na Nemškem. V zadnjih treh mesecih je bilo samo v Berolinu 80 obsojed zaradi zlorabe vojaške oblasti in trpinčenja vojakov. — Potopil se je pri Haitiju avstrijski parnik »Blandinap« iz Reke. — Velika tatvina v cerkvi s v. Petra v Rimu. Dosedaj neznanitaje so odnesli iz omenjene cerkve 12 dragocenih kelihov. — Splošni štrajk železničarjev grozi v Severni Italiji. Vlada ima že pripravljene vojske, ki bodo opravljali službo na železnicah.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 30. septembra. Danes ob pol 11. uri se je pripeljal ruski car. Na kolodvoru so ga sprejeli cesar in nadvojvode. Odpejlali so se naravnost v Schönbrunn in od tam v Mürzsteg na lov.

Budimpešta 30. septembra. V današnji seji poslanske zbornice je najprej Lengyel smehljal in z rokami v žepu prosil za odpustanje zaradi njegovega nedostojnega nastopa v predzadnji seji. Rekel je, da prosi rajše prostovoljno, kakor da bi se moral ukloniti imunitetnemu odseku. Na to je vstal grof Khuen-Hedervary in predlagal, naj se z ozirom na demisijo ministrstva seja odgodi. Vnela se je daljša razprava. Kossuth je predlagal, naj zbornica permanentno zboraže, ker se ne ve, kdaj bo imenovana vlada, ki bo v imenu ogrskega kralja mogla zavrniti to, kar je Körber v imenu avstrijskega cesarja izjavil v dunajskem parlamentu. Po teh besedah so liberalni poslanci demonstrativno zapustili zbornico. Kubiny je izjavil, da opozicija ne bo trpela nobene vlade, ki ne zavrne Körberja. Končno je zbornica sklenila, da sejo odgodi, dokler ne bo imenovana nova vlada.

Budimpešta 30. septembra. Khuena je vrgel pravzaprav grof Apponyi. Vladna stranka je bila zaradi Khuenovega govora jako razdražena. Koj po tem govoru je Apponyi zapustil predsedniško mesto in v koridorjih razglasil: Če nihče ne bo predlagal, da se o tem govoru otvori debata, predlagal bom to jaz sam. Ko se mu je reklo, da bi bila to največja nezaupnica za Khuena, je Apponyi rekel: Dobro, mu pa izrečem to nezaupnico. Med tem je bil že Kossuth stavil svoj predlog in pod utisom Apponyjeve agitacije je tudi vladna stranka zanj glasovala. Prijazna tudi vladna stranka ni bila Khuenu nikdar in se je skrbno čuvala ga očitno podpirati; umevno je torej, da je z veseljem porabila priliko, Khuena strmoglaviti.

Budimpešta 30. septembra. Z ozirom na obisk ruskega carja je rešitev ogrske ministrske krize odložena za nekaj dni. Sodi se, da pokliče cesar zopet Szella, da sestavi novo vlado.

Budimpešta 30. septembra. V tukajšnji bolnici je 135 bolnikov obolelo za zastrupljenjem. Eden je že umrl. Dobili so zastrupljeno meso.

London 30. septembra. Tu je bil velik shod, ki je zahteval, da se naredi konec počenjanju Turkov v Macedoniji.

Avstrijska specialiteta. Na šolodcu bo obhajajočim ljudem pripravljati je poraba pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešilo na prebavljenju in sicer z rastočim uspehom. Škatlica 2 K. Po postnem povzpetji razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJSKA, Tuchaubau 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (10-13)

Veliko vrednost rogaških kislin vod „Tempel“ in „Styria-vrelec“ kot dietetični in zdravilni vodi dokazuje najzgodnejše, primerljajoča grafična razlaga vrelcev iz Rogatca in Karlovih varov, ki jo uprava slatine v Rogatcu interesentom brezplačno izroča. — Prosi se, sklicevati se na ta list. (2271)

„Le Griffon“ najboljši cigaretni papir. 30 Dobiva se povsod. 705

Deželno gledališče v Ljubljani. Štev. 1. Dr. pr. 1299

V četrtek, 1. oktobra 1903. Repertoarna igra dvornega gledališča. Prvič na slovenskem odru:

Dobri prijatelji. (Nos intimus.) Veseliga v 4 dejanjih. Francoski spisal Viktorin Sardou. Režiser L. Dragutinović. Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek ob 7.30. uri. Konec ob 10. uri. Prihodnja predstava bo v soboto, 3. oktobra.

Umrli so v Ljubljani: Dne 23. septembra: Marija Knoblehar, kuharica, 88 let, Špitalske ulice 7, ostarelost.

Borzna poročila. Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani. Uradni kurzi dunaj. borze 30. septembra 1903.

Valutni papirji.	Dunaj	Blago
2 1/2% majeva renta	99 80	100 —
2 1/2% srebrna renta	99 70	99 90
2 1/2% avstr. krona renta	99 85	100 05
2 1/2% zлата	119 50	119 70
2 1/2% ogrska krona	97 50	97 70
2 1/2% zлата	117 75	117 95
2 1/2% posojilo dežele Kranjske	99 75	100 —
2 1/2% posojilo mesta, Spleta	100 —	100 —
2 1/2% posojilo mesta, Zadra	100 —	100 —
2 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	99 90	100 90
2 1/2% češka dež. banka k. o.	99 75	99 90
2 1/2% z. o.	99 60	99 75
2 1/2% zast. pis. gal. d. hip. b.	101 —	101 30
2 1/2% post. kom. k. o. z	105 10	106 —
2 1/2% pr.	101 —	102 —
2 1/2% zast. pis. Innerst. hr.	100 —	101 —
2 1/2% ogr. centr.	100 —	100 90
2 1/2% deželne hranilnice	100 —	101 —
2 1/2% zast. pis. ogr. hip. b.	100 —	100 90
2 1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100 —	101 —
2 1/2% češke ind. banke	100 25	101 25
2 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98 50	99 80
2 1/2% dolženskih železnice	99 —	99 80
2 1/2% juž. žel. kup. 1/2 1/2	302 —	304 —
2 1/2% av. pos. za žel. p. o.	100 50	101 50

Srečke od leta 1854	170 —	179 —
" " " 1860 1/2	182 —	183 40
" " " 1864	246 —	250 —
" tizake	163 70	165 70
" zemlj. kred. i. emisije	288 —	293 —
" " " " "	278 —	282 —
" " " " "	258 —	261 —
" " " " "	85 —	90 —
" " " " "	120 75	121 75
" " " " "	18 70	19 70
" " " " "	442 —	446 —
" " " " "	80 —	85 —
" " " " "	75 —	80 —
" " " " "	70 —	72 50
" " " " "	52 75	53 75
" " " " "	26 —	26 90
" " " " "	68 —	72 —
" " " " "	77 —	80 —
" " " " "	435 —	495 —

Basilijske srečke	170 —	179 —
Kreditne	442 —	446 —
Inomotske	80 —	85 —
Krakovske	75 —	80 —
Ljubljanske	70 —	72 50
Avstr. rud. križa	52 75	53 75
Ogr.	26 —	26 90
Radolfove	68 —	72 —
Salcburške	77 —	80 —
Dunajske kom.	435 —	495 —
Belice	79 —	80 —
Južne železnice	645 50	646 50
Državne železnice	1572 —	1582 —
Avstro-ogrsko bančne del.	640 75	641 75
Avstr. kreditne banke	709 50	710 50
Ogrske	260 50	261 50
Zavznostenske	645 —	655 —
Premogokop v Mostu (Brux)	361 25	362 25
Alpinske montan	1670 —	1680 —
Praške želez. ind. dr.	454 —	455 —
Rima-Murányi	380 —	385 —
Trboveljske prem. družbe	348 —	350 —
Avstr. orožne tov. družbe	149 —	150 —
Česke sladkorne družbe	149 —	150 —

Valute.		
C. kr. cekin	11 35	11 40
20 franki	19 03	19 05
20 marke	23 48	23 56
Sovereigns	23 94	24 —
Marke	117 32	117 52
Laški bankovci	95 10	95 25
Rubli	253 25	253 75
Dolarji	464 —	464 —

Zitne cene v Budimpešti. dne 30. septembra 1903.

2 1/2% vin. višje.

Meteorološko poročilo. Visina nad morjem 806' 2". Srednji zračni tlak 756' 0 mm

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Ve'rovi	Nebo
29.	9. zv.	739.3	14.9	sr. jzhod	jasno
30.	7. zj.	739.4	9.0	sl. sever	megla
1. okt.	3. pop.	738.6	23.0	sl. jzhod	jasno

Srednja večerajšnja temperatura: 15' 5", normale: 13' 0". Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

Gustava Poláčka finančne straže nadkomisarja v p. ki je po kratki, a jako težki bolezni, previden s tolažili svete vere, danes, dne 29. septembra, ob pol 10. uri zvečer v 54. letu svoje dobe blažen v Gospodu zaspal. Truplo dragega pokojnika se bode v četrtek, dne 1. oktobra, ob 4. uri popoldne v hiši žalosti v Spodnji Šiški h. št. 149 svečano blagoslovilo in potem na pokopališču pri Sv. Krištofu položilo k zadnjemu počitku. Svete maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi Marijinega oznanjenja. Dragi pokojnik bodi priporočen pobožni molitvi in blagemu spominu. (2548)

V Ljubljani, dne 29. septembra 1903.

Izvežbane agente proti visoki proviziji in doneskom stroškov išče družba, ki ima kupčijo za blago v masah po celi Avstro-Ogrski. Ponudbe na poštini predal št. 21, Budimpešta, glavna pošta. (2290-8)

V novozgrajeni hiši Sodnijske ulice št. 4 se odda

velika pisarna za takoj ali za november-termin. (2012-9) Več pri karnoseku Vodniku.

!!! Ženitninsko posredovanje !!! Za vse stanove vsake vere in narodnosti. Za gospodične in vdove, za neoženjene gospode in vdove vsake povoljne starosti. Najstrožja tajnost v vseh slučajih zjamčena. Treba se je obrniti zaupljivo po „Agentie Comercielle“, Dunaj I., Sonnenfelsgasse 19. V dvajsetletnem obstoju največji uspehi. (2440-12) Ravnateljstvo „Comercielle“.

Ces. kr. avstrijske državne železnice. C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku. **Invod iz voznega reda.** veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zj. osebni vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregec, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Direktni vozovi I in II. razreda). — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregec, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyr, Lince, Budjevice, Plana, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Zamilje. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Zamilje. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

Mesečna soba s posebnim vhom, razgledom na ulico, se odda takoj. Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (2528-2)

Restavracija „pri črnem orlu“ Gosposke ulice št. 3.

Jutri v četrtek, 1. oktobra t. l. nepreklicno zadnji KONCERT akordeon umetnikov **Renci in Turco.** Začetek ob 1/2 9. uri. Vstop prost, brez pobiranja.

1000 kron ako je goljufjal! Brezskrbno robljasko srečo jama! knjiga o prebitnem blagoslovu otrok. Z več tisoč zahvalnimi pismi pošilja diskretne za 90 vin. v avstr. znanstvenega gospa. **Kaup** Berlin S. W. 230 Lindenstrasse 50.

Kuharnik na špiritov plin „OECONOM“

Je nepogrešljiv za vsako gospodinjstvo, 745-19 popolnoma nenavaren. Brez stenja! Se dá regulirati! Stedljiva poraba! Trdno zlit kovinski deli. Izvedba za en plamen in za dva plamena, in sicer brončiran, niklast ali emajliran. Ceniki o kuharniku in likalniku brezplačno in franko. Pristen samo pri **Johannes Heuer** Dunaj, IV., Mühlgasse 3.

!!! Ženitninsko posredovanje !!! Za vse stanove vsake vere in narodnosti. Za gospodične in vdove, za neoženjene gospode in vdove vsake povoljne starosti. Najstrožja tajnost v vseh slučajih zjamčena. Treba se je obrniti zaupljivo po „Agentie Comercielle“, Dunaj I., Sonnenfelsgasse 19. V dvajsetletnem obstoju največji uspehi. (2440-12) Ravnateljstvo „Comercielle“.

Ces. kr. avstrijske državne železnice. C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku. **Invod iz voznega reda.** veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zj. osebni vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregec, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Direktni vozovi I in II. razreda). — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregec, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyr, Lince, Budjevice, Plana, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Zamilje. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Zamilje. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

„SLAVIJA“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fondi: 25,000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75,000.000 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. (28-112) Vsa pojanila dajo: Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

Trgovski pomočnik 20 let star, rimsko-katoliške vere, zmožen slovensčine in nemščine v govoru in pisavi, želi premeniti svojo službo in vstopiti v kako večjo trgovino: špecerijske, delikatesne, manufakturne ali poljskih pridelkov stroke, v svoji domovini na Kranjskem ali Štajerskem, ker se mu je poneorečilo in je prišel med Madjare in hrvatske Jude. Cenjene ponudbe se prosijo pod A. M. 100. Poste restante Požega v Slavoniji. (2524-2)

Mednarodna panorama. v Ljubljani — Pogačarjev trg. Fotoplastični umetni zavod I. vrste.

Od 27. septembra do 3. oktobra 1903 Novo! Prezanimivo! Novo! **RIM** v cesarskih dnevih 1903 in Nj. Svet. papež Leon XIII. kakor je izgledal v zadnjih letih.

Ta ciklus je posebne važnosti in posebnega pomena, ker je ravnatelj mednarodne panorame napravil sliko Njega Svetosti papeža Leona XIII. Ta slika je tem znamenitejša, ker se papež že 13 let ni dal niti slikati niti fotografirati in ker je bila to zadnja slika po naravi, napravljena dne 13. maja 1903, ki kaže Njega Svetost v najzgodnejši naravni vernosti. Posebne slike so napravljene od prezanimivih prostorov palažine, ki občinstvu vsi pristopni, in od vatikanskih vrtov, ki tvorijo poseben ciklus; ta se bo razstavilo v kratkem. Vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih odprto od 9. ure zjutraj do 12. ure dopoldne in od 2. popoldne do 9. ure zvečer. Z odličnim spoštovanjem (2536) ravnateljstvo.

Bluze damski pasovi srajce in pasovi za hribolazce in (1671-28) otroške obleke se radi pozne sezone prodajajo po znatno znižanih cenah. **V. pl. Gerhauser** Stari trg št. 13. Zadnje novosti v modercih francoske fačone.

Otvoritev gostilne. P. n. cenjenemu občinstvu ter svojim stalnim gostom in obiskovalcem moje dosedanje gostilne, pivovarne „REINIGHAUS“ v Spodnji Šiški naznanjam, da otvorim v četrtek, dne 1. oktobra t. l. **restavracijo „FAVAY“** pri državnem kolodvoru v Spodnji Šiški. V ta namen se vrši v četrtek, dne 1. oktobra t. l. **otvoritveni koncert.** Godba na lok. * Začetek ob 1/2 8. uri. * Vstopnina prosta. Ob enem naznanjam p. n. občinstvu, da bom točil pivo pivovarne bratov Kosterjev, ter pristna vina. Za jedila bo vedno najbolje skrbljeno in se je mogoče tudi abonirati na kosilo in večerjo. Na razpolago bodo tudi sobe za prenočevanje. Z odličnim spoštovanjem priporoča se za mnogobrojni obisk (2543) **Štefan Franzot.**

„SLAVIJA“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fondi: 25,000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75,000.000 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. (28-112) Vsa pojanila dajo: Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

Pisalni stroj dobro ohranjen, želi se kupiti. Ponudbe z navedbo sistema pod „Stroj“ upravništvu „Slov. Naroda“. (2545-3)

Trgovski pomočnik mlad, izučen trgovine z mešanim blgom, se sprejme 15. oktobra t. l. za samostojno vodstvo novo urejene trgovine na deželi. Prednost imajo z dežele. Zahteva se kavcije 600 K. Naslov in več se poizve pri gosp. T. Novotny, Dunajska cesta. 2544-1

Več centov namiznih jabolk dobre vrste (2534-2) ima na prodaj **Ivan Žnideršič** Matenjavas, p. Prestranek.

Prodajalko ali mladega trgovskega pomočnika izvežbanega v trgovini z mešanim blgom, sprejme takoj **Anton Jatur** (2546-1) trgovec na Premu, Notranjsko.

Perje za postelje in puh priporoča po najnižjih cenah **F. HITI** 1124-24 Pred škofijo št. 20. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Veliko izbero finih specijalit **surove in žgane kave** po vsaki ceni od K 2.— do K 4.— kilo gram ponudi trdka (11-222) **Edmund Kavčič** v Ljubljani.

Pravým pokladem pro všechny, kdo pohloupením v mládí onemocněli, jest výtčné dílo: **Dra Retaua Sebeochrana.** České vydání po 80em vydání německém. S 27 vyobrazeními. Cena 4 Kor. Čti je každý, kdo vděčí dlu tomu své nezdravosti. Lze je dostati u F. Bierer, Leipzig, Neumarkt No. 21, jakož i v každém knihkupectví. (2788-33)

Otvoritev gostilne. P. n. cenjenemu občinstvu ter svojim stalnim gostom in obiskovalcem moje dosedanje gostilne, pivovarne „REINIGHAUS“ v Spodnji Šiški naznanjam, da otvorim v četrtek, dne 1. oktobra t. l. **restavracijo „FAVAY“** pri državnem kolodvoru v Spodnji Šiški. V ta namen se vrši v četrtek, dne 1. oktobra t. l. **otvoritveni koncert.** Godba na lok. * Začetek ob 1/2 8. uri. * Vstopnina prosta. Ob enem naznanjam p. n. občinstvu, da bom točil pivo pivovarne bratov Kosterjev, ter pristna vina. Za jedila bo vedno najbolje skrbljeno in se je mogoče tudi abonirati na kosilo in večerjo. Na razpolago bodo tudi sobe za prenočevanje. Z odličnim spoštovanjem priporoča se za mnogobrojni obisk (2543) **Štefan Franzot.**

„SLAVIJA“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fondi: 25,000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75,000.000 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. (28-112) Vsa pojanila dajo: Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.